

**OMAISHOIDON TUEN
MYÖNTÄMISEN PERUSTEET
1.1.2019 alkaen**

Sisällys

OMAISHOIDON TUEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET JOUTSASSA 1.1.2019	3
Omaishoidon tuen määritelmä	3
Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet	3
Omaishoitajalle asetettavat edellytykset.....	4
Omaishoitajan hyvinvointi ja terveystarkastukset sekä valmennus	4
Omaishoidon tuen hakeminen ja päätöksen tekeminen	5
Omaishoidontuen päätös ja valitusmahdollisuus.....	5
Hoito-, palvelu- ja voimavarasuunnitelma.....	6
Omaishoitotosopimus.....	6
Omaishoidon tuen maksaminen.....	6
Hoidettavan tai hoitajan poissaolot ja maksatuksen keskeytyminen	7
Omaishoitajan vapaa.....	7
Sijaisomaishoito	8
Hoidon sitovuutta ja maksettavaa omaishoidon tukea vähentävät seikat:.....	8
Omaishoidon sopimuksen tarkistaminen.....	9
Omaishoidon tuen lakkauttaminen ja irtisanominen	9
MAKSETTAVIEN OMAISHOITOPALKKIOIDEN MÄÄRÄT 1.1.2019 lukien	10
1. Tukiluokka, erityistukea ja - palvelua saavat	10
2. Tukiluokka, jatkuvaa tukea ja – palvelua saavat.....	10
3. Tukiluokka, raskas siirtymävaihe / lyhytaikainen omaishoidon tuki	11
Ennaltaehkäisevä luokka.....	11

OMAISHOIDON TUEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET JOUTSASSA 1.1.2019

Omaishoidon tuen määritelmä

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotiloissa omaisen tai muun läheisen henkilön toimesta.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, lakisääteisistä vapaista sekä hoidettavalle annettavista palveluista, jotka määritellään kullekin hoidettavalle tehtävässä hoito-, palvelu- ja voimavara-suunnitelmassa. Omaishoidon tukea ei voida myöntää pelkästään palveluna.

Omaishoidon tuki on omaishoitolakiin (937/2005) perustuvaa sosiaalipalvelua, jonka järjestämisvastuu on kunnalla. Omaishoitajalakia on muutettu 1.8.2011 alkaen siten, että omaishoitajan vapaan tai muun poissaolon aikainen sijaishoito voidaan järjestää toimeksiantosopimuksella. Lakia on muutettu 1.7.2016 alkaen koskien omaishoitajan hoitotehtävää tukevia palveluja sekä omaishoitajalle järjestettävää vapaata.

Omaishoidontukeen ei ole subjektiivista oikeutta, vaan se on harkinnanvarainen etuus ja sitä myönnetään talousarviossa annetun määrärahan puitteissa. Hoidettavan tulee asua ja olla henkikirjoitettu Joutsan kunnassa. Omaishoidontuen hoitopalkkion vähimmäismäärä v. 2019 on 399,91 euroa / kk.

Omaishoidontuen hoitopalkkio ei ole toimeentuloturvaetus, vaan se on korvaus omaishoitajan antamasta hoidosta ja huolenpidosta.

Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet

Omaishoidontuki myönnetään omaishoitolain 3§ yleisten myöntämisperusteiden mukaisesti.

- henkilö tarvitsee alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn vuoksi kotiloissa hoitoa tai muuta huolenpitoa
- hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palvelujen avulla
- hoitajan terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia
- omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää
- hoidettavan koti on terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva ja
- tuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista

Omaishoidon tuen myöntämistä arvioitaessa huomioidaan hoidon sitovuus ja vaativuus yksilöllisesti hoito-, palvelu- ja voimavara-suunnitelmaa laadittaessa.

Arviointi koostuu kotikäynnillä tehtävästä havainnoinnista, omaishoidettavan ja omaishoitajan haastatteluista sekä toimintakyvyn arvioinnista. Omaishoidontuen päätöksenteossa hyödynnetään lääkärinlausuntoja ja muita asiantuntijalausuntoja. Tukea myönnettäessä huomioidaan myös sosiaaliset ja psyykkiset tekijät.

Lasten ja nuorten osalta hoidon sitovuutta ja vaativuutta verrataan saman ikäisen terveen nuoren/lapsen hoivan, huolenpidon, ohjauksen ja valvonnan tarpeeseen. Lisäksi tukeudutaan varhaiskasvatukseen ja neuvolan erityisosaamiseen. Vastaavasti kehitysvammaisten osalta hoidon sitovuutta ja vaativuutta arvioidaan vammaispalvelun erityisosaamiseen tukeutuen.

Omaishoidon tukea maksetaan, kun henkilökohtainen hoidon tarve on ympärivuorokautista tai päivittäin sitovaa. Tukea ei myönnetä ainoastaan kodin ulkopuolista asiointia tai kodinhoidollisia tehtäviä varten. Pääperiaatteena on että omaishoidon tuella tapahtuva hoito on vaihtoehto laitoshoidolle, palveluasumiselle tai runsaille koti-hoidon ja muiden lakien perusteella saataville palveluille.

Omaishoitajalle asetettavat edellytykset

Omaishoitajana voi toimia hoidettavan omainen tai täysi-ikäinen läheinen henkilö, jonka terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia. Omaishoitajan tulee pystyä kantamaan kokonaisvastuu hoidettavasta sekä takaamaan hänelle asianmukainen ja turvallinen hoito.

Omaishoitajan palvelukokonaisuus sisältää myös omaishoitajan tukemisen. Omaishoitajalle voidaan myöntää tarvittaessa hoitoa tukevia palveluita jotka kirjataan palvelusuunnitelmaan. Jos hoitajan tuen tarve on vähäistä, riittää että kunta nimeää omaishoitajalle yhteyshenkilön. Omaishoitajan yhteyshenkilönä toimii kotihoidon esimies, ellei toisin sovita.

Omaishoitoa toteutetaan olosuhteissa, jotka ovat terveydellisesti ja muilta puitteiltaan hoidon antamiseen soveltuvat. Jos omaishoitaja saa Kansaneläkelaitoksen myöntämää korotettua hoitotukea oman avuntarpeensa perusteella tai jos omaishoitaja saa itse säännöllisen kotihoidon palveluja, ei omaishoidon tukea myönnetä. Lisäksi tukea ei myönnetä jos hoitajalla on päivittäisiä toimintoja haittaava dementoiva sairaus tai mielenterveyden ongelmia tai päihteiden väärinkäyttöä. Tarvittaessa omaishoitajan on esitettävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Omaishoitajan hyvinvointi ja terveystarkastukset sekä valmennus

Omaishoidontuesta annetun lain 3 a §:n (511/2016) mukaan kunnan on tarvittaessa järjestettävä omaishoitajille hyvinvointi- ja terveystarkastuksia sekä hänen hyvinvointiaan ja hoitotehtäväänsä tukevia sosiaali- ja terveystarkastuksia. Tarkastusten tavoitteena on omaishoitajien hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn arviointi, ylläpitä-

minen ja edistäminen sekä sairauksien ennaltaehkäiseminen ja tunnistaminen. Samalla omaishoitajaa tuetaan tekemään hänen omaa terveyttään ja hyvinvointiaan edistäviä valintoja. Hyvinvointi- ja terveystarkastukset ovat maksuttomia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 5 §:n 1) kohdan perusteella. Omaishoitajat kutsutaan tarkastukseen kirjeitse. Omaishoitajalla on mahdollisuus myös maksuttomaan suun hoidontarpeen arvioon. Tarkastukset ovat vapaaehtoisia. Tarkastukset tehdään Keski-Suomen seututerveyskeskuksen toimesta.

Kunnan on tarvittaessa järjestettävä omaishoitajalle valmennusta ja koulutusta hoitotehtävää varten. Tarve valmennukselle ja koulutukselle arvioidaan osana palvelutarpeen arviointia ja kirjataan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Valmennuksen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon myös omaishoitajan ja hoidettavan mielipide. Valmennuksen tavoitteena on tukea omaishoitajuutta sekä kehittää omaishoitajaksi ryhtyvän henkilön valmiuksia omaishoitajana toimimisessa. Omaishoitajien tueksi järjestetään erilaisia virkistystilaisuuksia yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Omaishoidon tuen hakeminen ja päätöksen tekeminen

Omaishoidon tukea haetaan kirjallisesti sitä varten laaditulla hakemuksella. Erillistä hakuaikaa ei ole. Hoidon ja avuntarpeen määrä sekä muiden palvelujen kokonaisuus arvioidaan aina kotikäynnillä, jolloin selvitetään hakijan ja hoitajan olosuhteet sekä havainnointit kotitilanteesta (palvelutarpeen kartoitus). Kotikäynnin tekee kotihoidon terveydenhoitaja, tarvittaessa kotikäyntiin osallistuu myös fysioterapeutti sekä kotihoidon esimies. Kotikäynnillä hoidettavan osalta arvioidaan toimintakykyä, johon käytetään RAVA -toimintakykymittaria (indeksin arvo on viitteellinen suositus) asiakaskorttia sekä muistitestiä (MMSE) ja tarvittaessa muita toimintakykyä arvioivia mittareita mm. GDS-depressioseulaa. Ensimmäisellä käynnillä aloitettu palveluohjaus jatkuu koko omaishoidon tuen keston ajan.

Palkkion taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Päätöksenteon tukena käytetään yksilökohtaista harkintaa sekä toimintakyvyn arviointimenetelmiä, hyödynnetään lääkärinlausuntoja ja muita asiantuntijalausuntoja, silloin kun se on tarkoituksenmukaista.

Omaishoidon tuki myönnetään hakemuksen ja liitteiden saapumista seuraavan kuukauden alusta eikä sitä myönnetä takautuvasti. Myöntämisaikakohdan viimekädessä määrittää omaishoidon tuen käytettävissä oleva määräraha. Omaishoidon tuki myönnetään pääsääntöisesti toistaiseksi tai erityisestä syystä määräaikaisena.

Omaishoidontuen päätös ja valitusmahdollisuus

Omaishoidon tuesta laaditaan kirjallinen viranhaltijapäätös. Viranhaltijan päätökseen tyytymätön asiakas voi saattaa päätöksen Joutsan perusturvalautakunnan yksilöjaoston käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan. Omaishoidon tu-

en kielteinen päätös perustellaan hakijalle. Tarvittaessa voidaan ohjata myös muiden palvelujen ja tukien piiriin.

Hoito-, palvelu- ja voimavarasuunnitelma

Omaishoitotosopimuksen liitteeksi laaditaan hoito-, palvelu- ja voimavarasuunnitelma, jossa määritellään

- omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö
- muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö
- omaishoitajan hoitotehtävää tukevien sosiaalihuollon palvelujen määrä ja sisältö
- miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhoitoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana
- omaishoidon tuen lisäksi muista annettavista sosiaalipalveluista tehdään päätökset kulloinkin vahvistettujen maksuperusteiden mukaisesti

Omaishoitotosopimus

Omaishoitotosopimus laaditaan kunnan ja hoitajan välille. Sopimus sisältää seuraavat tiedot:

- hoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta ja sen suorittamistavasta
- oikeudesta lakisääteisiin vapaisiin (omaishoitolaki 8 §)
- lakisääteisen ja muun vapaan järjestämisestä
- määräaikaisen sopimuksen kestosta
- hoitopalkkion maksamisesta hoidon keskeytyessä hoitajasta johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä
- sopimuksen irtisanomisesta
- miten hoidettavan hoito järjestetään terveydenhuoltoon liittyvien käyntien aikana tai muun esteen sattuessa

Omaishoidon tuen maksaminen

Omaishoitaja ei ole työsopimuslain mukaisessa työsuhteessa kuntaan eikä hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan. Hoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaisissa (81/2016). Hoitopalkkion määrä tarkistetaan kalenterivuositain julkisten alojen eläkelain (81 /2016) 94§:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Omaishoidon tuen indeksikorotukset lisätään vuosittain palkkioihin ilman sopimuksen uusimista. Omaishoitajat, joiden kanssa on tehty omaishoidon tuen sopimus, on kunnan vakuutettava hoitaja työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 3 §:n 1 momentin mukaisella vakuutuksella.

Omaishoidon tuki maksetaan hoitajalle kuukausittain jälkikäteen ja tuki on veronalaista tuloa, josta kunta pidättää ennakkoveron ja suorittaa eläkevakuutusmaksut, mutta ei sosiaaliturvamaksua.

Omaishoidon tuki saattaa vaikuttaa hoitajan saamiin etuuksiin. Hoitajan tulee itse tarkistaa etuuden maksajalta ennen sopimuksen tekoa tuen vaikutus.

Omaishoidon tuki voidaan maksaa alennettuna hoitajan pyynnöstä (esim. eläkkeeseen vaikuttava tuloraja).

Hoidettavan tai hoitajan poissaolot ja maksatuksen keskeytyminen

- jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti hoidettavan terveydentilasta johtuen, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua (omaishoitolaki 9 §:n 2 mom.) Vapaata ei tällöin kerry ajalta, jolta ei makseta hoitopalkkiota.
- omaishoidettavan kuollessa tai joutuessa laitoshoitoon maksetaan omaishoidon tukea kyseisen kuukauden loppuun saakka
- omaishoitajan kuollessa omaishoidon tuen maksaminen päättyy välittömästi
- palkkion maksaminen keskeytyy, mikäli hoito keskeytyy yli kahdeksan (8) pv/kk muun syyn kuin hoidettavan terveydentilan tai omaishoitajan lakisääteisen vapaan vuoksi (esim. lyhytaikaishoidon jaksoon sisältyy omaishoitajan lakisääteinen vapaa 3 vrk/kk)
- poissaoloista ja omaishoitoon liittyvistä muutoksista tulee viipymättä tehdä ilmoitus päätöksentekijälle

Omaishoitajan vapaa

Hoitajalle järjestettävän vapaan tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista ja sitä kautta varmistaa hoidon laatu. Omaishoitajalla on lakisääteisesti oikeus pitää vapaata kolme vuorokautta (tukiluokat 1. ja 2. sekä lyhytaikainen omaishoidontuki) sellaista kalenterikuukautta kohti, jona aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Hoidettavan voidaan katsoa viettävän vähäisen osan kotinsa ulkopuolella, jos hänen säännöllinen poissaolonsa kestää keskimäärin enintään 5 - 7 tuntia arkipäivää kohti. Mikäli keskeytysjakso on yli 14 vuorokautta, kyseinen kuukausi kerryttää kaksi vuorokautta lakisääteisiä vapaita.

Kunta neuvottelee hoidettavan hoidon tarkoituksenmukaisesta järjestämispaikasta omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi omaishoitajan kanssa. Hoidettavalla ja omaishoitajalla ei kuitenkaan ole ehdotonta oikeutta valita vapaan aikaista hoitomuotoa ja ajankohtaa. Oikeus vapaaseen on voimassa toistaiseksi. Lakisääteisen vapaan pitäminen ei alenna hoitopalkkion määrää. Lakisääteisiä vapaapäiviä voidaan kerryttää korkeintaan kolmelta kuukaudelta. Etukäteen vapaapäiviä ei voi käyttää. Edellisen vuoden vapaat on käytettävä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana hoidettavalle järjestetyistä palveluista voidaan periä enintään 11,40 € vuorokausimaksu (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista).

Omaishoidettavan hoito voidaan järjestää hoitajan lakisääteisen vapaan aikana Joutsassa esim. perhehoidossa, lyhytaikaishoitopaikassa (Palvelukeskus Jousi, kehitysvammaisten asumisyksiköt, harkinnalla ja perustellusta syystä voidaan käyttää yksityisiä palveluyksiköitä) säännöllisenä kotihoidon palveluna, erikseen sovitusti henkilöstöresurssit huomioiden tai sijaishoidolla toimeksiantosopimuksella hoidettavan kotona. Sijaishoidon korvausperusteena käytetään Maakunnallisen ikäihmistien, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon palkkioita vuodelle 2019. Omaishoidon maksuluokka 2. 87,36 €/vrk perhehoidon palkkio, omaishoidon maksuluokissa 1 ja 3. perhehoidon palkkio 112,96 €/vrk. Ennaltaehkäisevä luokka 62,74 €/vrk perhehoidon palkkio. Kun vapaa toteutetaan sijaishoitosopimuksella, solmitaan kunnan ja sijaishoitajan kanssa toimeksiantosopimus.

Sijaisomaishoito

Sijaisomaishoitajana voi toimia hoidettavan omainen tai muu läheinen henkilö. Sijaisomaishoitajana toimitaan samoin edellytyksin kuin omaishoitajanakin. Joutsan kunta tekee sijaisomaishoitajan kanssa toimeksiantosopimuksen. Sijaisjärjestely edellyttää hoitajan ja hoidettavan suostumusta. Sijaisjärjestelyn tulee olla hoidettavan henkilön edun mukaista. Sijaisomaishoitaja ei ole työsuhteessa sopimuksen tehneeseen kuntaan. Sijaisomaishoitajalle maksettava hoitopalkkio ja kustannusten korvaus ei ole sidottu omaishoitajan saamiin palkkioihin, vaan niistä sovitaan erikseen sijaisomaishoitajan kanssa tehtävässä toimeksiantosopimuksessa. Eläke- ja tapaturmavakuutusturvan osalta sijaisomaishoitaja on vastaavassa asemassa kuin omaishoitaja omaishoitolain 10 §:n mukaisesti.

Hoidon sitovuutta ja maksettavaa omaishoidon tukea vähentävät seikat:

- hoidettava käyttää kotinsa ulkopuolisia palveluja säännöllisesti yli 7 tuntia arkipäivän aikana
- hoitaja on kokopäivätyössä
- asiakkaalle on myönnetty henkilökohtainen avustaja yli 7 tunniksi päivässä
- kotiin annettu palvelu, säännölliset kotihoidon käynnit päivittäin yli viisi (5) tuntia viikossa (esim. asiakkaan aamutoimien hoitaminen), mutta ei lyhytkestoiset sairaanhoidolliset toimenpiteet (tilapäinen kotihoito).
- Omaishoitaja on käyttänyt lakisääteiset vapaapäivänsä ja hoidettava on ollut hoidossa muusta kuin terveydentilastaan johtuvasta syystä yli kahdeksan vuorokautta (3oht/vp + 5vrk) kalenterikuukautta kohti. Tuki jaetaan 30 ja kerrotaan läsnäolopäivillä kotona.

Hoitajalle voidaan maksaa omaishoidontukea 2. maksuluokan mukaisesti, vaikka hoidettavan toimintakyky olisi ylemmän maksuluokan mukainen, silloin kun hoidettaval-

la on runsaasti omaishoitoa korvaavia julkisia palveluita. Vastaavasti jos hoitajalle maksetaan 2.maksuluokan mukainen omaishoidontuki ja lisäksi tarvitaan edellä mainittuja omaishoitoa korvaavia julkisia palveluita, hoitopalkkiota alennetaan 25 %.

Omaishoidon tukea ei myönnetä, jos

- hoidettava asuu sosiaali- ja terveydenhuollon tai yksityisessä asumisyksikössä
- hoidettavan avuntarve kohdistuu pelkästään asiointi- ja kodinhoitotehtäviin

Omaishoidon sopimuksen tarkistaminen

Omaishoidon sopimus pyritään tarkistamaan kahden vuoden välein ja aina tarvittaessa, asiakkaan tai sosiaali- ja terveydenhuollon henkilön pyynnöstä, hoidon tarpeen tai omaishoitotilanteen muuttuessa (esim. hoitajan terveydentila). Omaishoitosopimuksen jatkaminen edellyttää sopimuksen tarkistamista sekä hoito-, palvelu- ja voimavarasuunnitelman päivittämistä. Hoitopalkkion tason korotus tulee voimaan aikaisintaan yhteydenottoa seuraavan kalenterikuukauden alusta. Mikäli sopimuksen tarkistaminen johtaa hoitopalkkion alentamiseen, sopimus irtisanotaan kahden kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanomisajan jälkeen tehdään uusi sopimus, mikäli asiakkaalla on oikeus tähän etuuteen.

Omaishoidon tuen lakkauttaminen ja irtisanominen

Kunta voi irtisanoa omaishoitosopimuksen päättymään aikaisintaan irtisanomista seuraavan kahden kuukauden ja omaishoitaja yhden kuukauden kuluttua.

Jos sopimuksen jatkuminen vaarantaa hoidettavan tai hoitajan turvallisuuden, omaishoidon tuki voidaan lakkauttaa välittömästi. Irtisanomisajasta riippumatta sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana omaishoito hoidettavan terveydentilan muutoksista johtuen käy tarpeettomaksi.

Omaishoitajan kuollessa omaishoidon tuki päättyy välittömästi.

Omaishoidon tuki lakkautetaan, kun omaishoidon tuen maksamiselle ei ole edellytyksiä. Omaishoitaja on velvollinen välittömästi ilmoittamaan tuen saantiin vaikuttavista olosuhteiden muutoksista yhteyshenkilölle.

Mikäli tukea maksettaessa tai nostettaessa on annettu erheellisiä tietoja, myönnetty tuki lakkautetaan ja suoritettut erät peritään takaisin.

MAKSETTAVIEN OMAISHOITOPALKKIOIDEN MÄÄRÄT 1.1.2019 lukien

Hoitopalkkioiden määrittämisen perusteena käytetään aikuisten kohdalla suuntaa antavana mittarina RAVA – toimintakykymittaria, asiakaskorttia ja tarvittaessa Mini-Mental – muistitestiä (MMSE) sekä tarvittaessa muita toimintakykyä mittaavia mittareita esim. mm. GDS - depressioseulaa, IADL toimintakykymittaria. Lisäksi arviointi koostuu kotikäynnillä tehtävistä havainnoinnista, omaishoidettavan ja omaishoitajan haastatteluista sekä toimintakykyarvioista. Ensimmäisellä käynnillä aloitettu palveluohjaus jatkuu koko omaishoidon tuen ajan. Lasten osalta hoidon sitovuutta ja vaativuutta arvioidaan saman ikäisen terveen lapsen hoidon tarpeeseen, arvioinnissa tukeudutaan varhaiskasvatuksen erityisosaamiseen. Vastaavasti kehitysvammaisten osalta hoidon sitovuutta ja vaativuutta arvioidaan vammaispalvelun erityisosaamiseen tukeutuen.

1. Tukiluokka, erityistukea ja - palvelua saavat

Hoidettava tarvitsee jatkuvaa valvontaa, huolenpitoa sekä runsasta avustamista ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissa:

- WC – asiointi
- syöminen
- pukeutuminen
- lääkehoidon toteutus
- henkilökohtainen hygienian hoito
- liikkumisessa /siirtymisissä avustamien
- kongnitiivissä toiminnoissa kuten muisti, psyyke, ymmärtäminen

Hoitotyö edellyttää hoitajan kokopäiväistä työpanosta ja hoitovastuuta ympäri vuorokauden, joten hoito korvaa tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen tai laitoshoidon. Hoidettava ei voi asua yksin, mutta hän selviytyy tietyissä tilanteissa yksin yhden tunnin ajan. Viitteellinen RAVA -toimintakykyindeksi 3,4 MMSE alle 12 pistettä.

Hoitopalkkio 691,21euroa / kk

2. Tukiluokka, jatkuvaa tukea ja – palvelua saavat

Hoidettava tarvitsee runsaasti ohjausta ja avustamista päivittäisissä toiminnoissa:

- WC-asiointi
- syöminen
- pukeutuminen
- lääkehoidon toteutus
- henkilökohtainen hygienian hoito
- liikkumisessa /siirtymisissä avustamien
- kongnitiivissä toiminnoissa kuten muisti, psyyke, ymmärtäminen

Hoidon tarve voi olla myös yöaikaan. Hoitotyö sitoo pääsääntöisesti hoitajaa ympäri-vuorokautisesti. Ilman omaishoitajaa asiakas tarvitsisi maksimaaliset kotihoitopalvelut 5 kertaa vuorokaudessa. Hoidettava selviytyy yksin kahden - kolmen tunnin ajan, mutta hoidon tarve edellyttää hoitajan ja hoidettavan asumista samassa taloudessa. Viitteellinen RAVA – toimintakykyindeksi 2.2 – 3.3, MMSE 12 – 20 pistettä.

Hoitopalkkio 441,19 euroa / kk

3. Tukiluokka, raskas siirtymävaihe / lyhytaikainen omaishoidon tuki

Omaishoidon tukea voidaan maksaa korotettuna tilapäisesti silloin, kun omaishoitaja jää työstään palkattomalle vapaalle (ei vuorotteluvapaalle) omaisensa äkillisen vaikean sairauden tai saattohoidon vuoksi. Hoito on fyysisesti ja/ tai psyykkisesti erittäin raskasta. Sopimus laaditaan määräajaksi. Viitteellinen RAVA -indeksi vähintään 3.7 MMSE alle 12 pistettä.

Hoitopalkkio 799,81 euroa / kk

3 – 6 kuukauden ajan

Omaishoitolain 5 § 2 momentissa säädetään omaishoidon tuesta tilanteessa, jossa omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä.

Hoitopalkkio on lain mukaan vähintään 799,81 euroa kuukaudessa (1.1.2019) edellyttäen, että hoitajalla ei ole tältä ajalta:

- vähäistä suurempia työtuloja
- sairausvakuutuslain mukaista erityishoitorahaa: erityishoitorahaa maksetaan alle 16 -vuotiaan lapsen vanhemmalle, joka osallistuu lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla, sairaala- tai poliklinikkahoitoon liittyvään kotihoitoon tai lakiin perustuvalla sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssille tai muuhun niihin rinnastettavaan lakiin perustuvaan kuntoutustoimintaan
- oikeutta vuorotteluvapaalain mukaiseen vuorottelukorvaukseen

Jos rahana maksettavan omaishoidon tuen ohella järjestetään muita sosiaali- ja terveyspalveluja ja niitä ei ole sovittu osaksi omaishoidon tukea niistä peritään asiakasmaksulain määrittelemä palvelumaksu. Tapauskohtaisesti harkintaa käyttäen kunta voi myöntää palvelut maksuttomina.

Ennaltaehkäisevä luokka

Ennaltaehkäisevä omaishoidon tuen palkkio 200,68 €/kk on säädetty omaishoitolain 5 §:ssä. Tässä luokassa hoidettava tarvitsee hoivaa ja huolenpitoa henkilökohtaisissa toimissa useita kertoja viikossa mutta hoidettava ei täytä tukiluokan 2. myöntämisperusteita (viitteellinen RAVA – toimintakykyindeksi 2.2 – 3.3,

MMSE 12 – 20 pistettä). Ennaltaehkäisevä omaishoidon tuki voidaan myöntää, jos arvioidaan, että omaishoitajan antama hoito korvaa kotihoidon palveluja osaltaan tai kokonaan ja hoidettava asuu haja-asutusalueella kaukana palveluista. Hoitajalle kertyy kaksi vuorokautta vapaapäiväoikeutta kalenterikuukautta kohti.